

Kapittel I Leders beretning

Også 2016 ble et krevende år for petroleumsnæringen, men hardt arbeid og kostnadsfokus har gitt resultater. Blant annet er utbyggingskostnader på sju prosjekter som vi har fulgt nøye - halvert på to år. Industrien fortsetter sin kraftige omstilling – noe som er merkbart både for norsk økonomi og for mange familier – særlig på vest- og Sørlandet. Oljedirektoratets (OD) mål om å bidra til størst mulige verdier for samfunnet er i slike tider krevende. Vi har også i 2016 levert på alle mål i tildelingsbrevet og løpende bestillinger fra departementet.

I forbindelse med 23. konsesjonsrunde ble det for første gang på 20 år tildelt nytt leteareal sørøst i Barentshavet. Det ble tildelt ti utvinningstillatelser. OD gjennomgikk alle søknadene og ga råd om tildeling til departementet. I tildeling av forhåndsdefinerte områder 2016 (TFO) var antallet søkere på nivå med tidligere år, tildeling skjedde tidlig i 2017. Sammen bidrar tildelingene til at selskapene har mye areal å lete på, selv om bare rundt seks prosent av norsk sokkel er konsesjonsbelagt så langt.

Det ble boret 36 letebrønner. Dette er en kraftig nedgang sammenlignet med de siste årene og skyldes lavere oljepris og kostnadskutt. Denne utviklingen er ikke særnorsk det er en internasjonal trend som resultat av selskapenes tilpasning til lavere oljepris. Men det bekymrer oss. Vi er opptatt av at kortsiktige kostnadsreduksjoner ikke skal være til hinder for langsiktig verdiskaping og høy ressursutnyttelse.

For tredje år på rad økte oljeproduksjonen. Gassalget er på samme høye nivå som i 2015 – da ble det satt produksjonsrekord for gass. Like gladelig er det at produksjonen er ventet å holde seg på samme nivå de neste fem årene.

Det ble levert fem utbyggingsplaner. De er alle havbunnsutbygginger som skal knyttes opp mot eksisterende felt. Det er viktig å finne og bygge ut funn som kan utnytte eksisterende kapasitet og prosessanlegg på en effektiv måte.

Økt utvinning er høyt prioritert i OD. På Snorrefeltet i Nordsjøen som kom i produksjon i 1992, kan utvinningen øke med nær 30 millioner standard kubikkmeter olje gjennom videre utvikling av feltet. Dette er på størrelse med et Goliat-felt. I 2016 besluttet rettighetshaverne hvilken utbyggingsløsning som skal velges, og plan for utbygging og drift blir levert i år. ODs arbeid har vært avgjørende for at det en beslutning nå fattes på Snorre-feltet.

Som ellers i forvaltningen står digitalisering høyt på vår agenda. En av våre viktigste oppgaver er å være et nasjonalt sokkelbibliotek og spre fakta og kunnskap. Sokkelbiblioteket er en fellesbetegnelse på informasjonen vi skal gjøre tilgjengelig for petroleumsnæringen, andre myndigheter, egne medarbeidere og ellers alle som er interessert. I 2016 laget vi en forstudie for «Sokkelbiblioteket 2026». Forstudien skal i årene fremover være kimen til en rekke digitaliseringsprosjekter hvor målet er å forbedre datafangst og dataflyt.

Hvert tredje år gjennomfører OD en brukerundersøkelse. I 2016 sammenfalt denne med regjeringens ønske om at forvaltningen skulle kartlegge hvordan brukerne opplever den enkelte statlige virksomhet. Tilbakemeldingene viser at OD oppfattes som faglig sterk, forutsigbar og nyter høy tillit. Spesielt synes jeg det er gladelig at næringen oppfatter oss slik i en periode hvor lav oljepris har medført at avstanden mellom det myndighetene ønsker og det næringen får til blir større.

Snaut halvparten av petroleumssressursene på norsk sokkel er produsert. Det betyr at vi fortsatt har store gjenværende ressurser som kan utgjøre store verdier for samfunnet. Dette gir grunnlag for fortsatt høy verdiskaping og høy aktivitet. I OD skal vi fortsette å utvikle organisasjonen og vår faglige kompetanse slik at bidraget vårt fortsatt skal være viktig i årene fremover.

Kapittel II Introduksjon til virksomheten

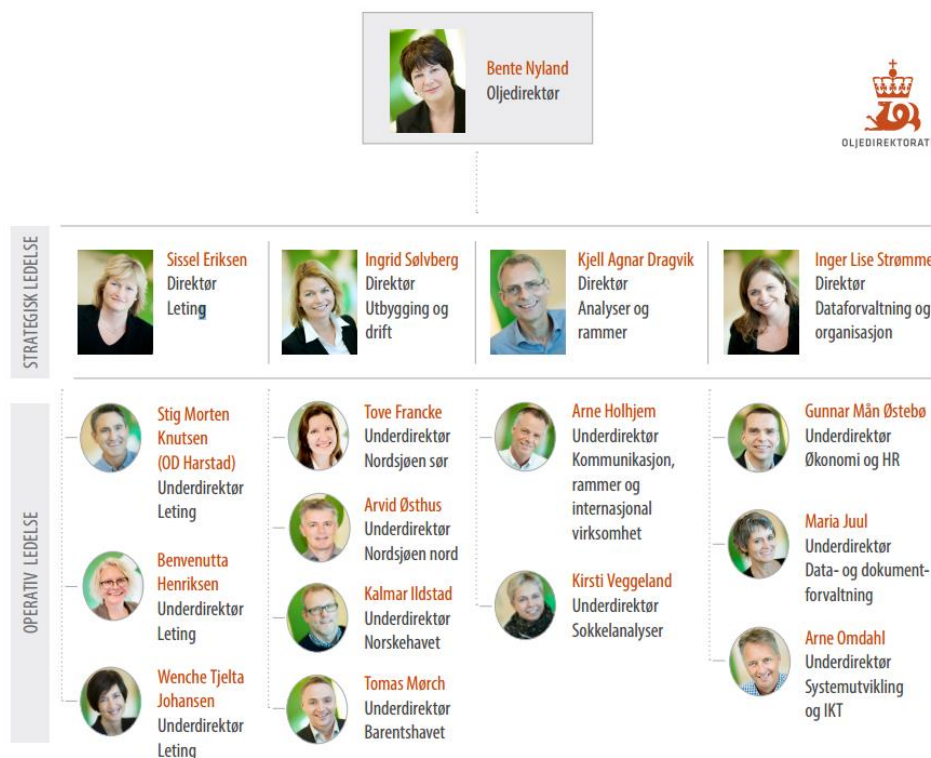
OD er et statlig fagdirektorat som ble opprettet i 1972 og har hovedkontor på Ullandhaug i Stavanger, samt et kontor i Harstad.

OD har en sentral rolle i forvaltningen av olje- og gassressursene på norsk kontinentalsokkel og er et viktig rådgivende organ for Olje- og energidepartementet (OED). OD utøver forvaltningsmyndighet i forbindelse med tildeling av areal, undersøkelser etter og utvinning av petroleumforekomster. Det omfatter også myndighet til å fastsette forskrifter og fatte vedtak i henhold til regelverket for petroleumsvirksomheten. OD skal være en aktiv pådriver for å realisere mest mulig av ressurspotensialet og skape størst mulig verdier for samfunnet. I tillegg har direktoratet et nasjonalt ansvar for data fra petroleumsvirksomheten og en oversikts- og formidlerrolle av data, analyser og beslutningsgrunnlag.

OD har ansvar for å føre måleteknisk tilsyn og kreve inn avgifter fra petroleumsvirksomheten. Sammen med OED har OD beredskapsansvar for leveringssikkerhet. I tillegg bidrar OD med forvaltningskompetanse, ressurskartlegging og petroleumdataforvaltning til bistandsprogrammet Olje for utvikling.

ODs hovedmål er å bidra til størst mulige verdier for samfunnet fra olje- og gassvirksomheten gjennom en effektiv og forsvarlig ressursforvaltning, hensyntatt helse, miljø, sikkerhet og det ytre miljø, herunder klima. I 2016 søkte OD å nå dette hovedmålet gjennom tre delmål:

- Arbeide for en langsiktig ressurstilgang, herunder en effektiv og forsvarlig letevirksomhet
- Sikre en effektiv og forsvarlig ressursforvaltning knyttet til utbygging og drift
- Være et nasjonalt sokkelbibliotek og spre fakta og kunnskap

OD er organisert i en flat og fleksibel organisasjonsform som består av lag som er delegert myndighet for produkt, prosess og kvalitet. Det er ledelsen i OD som har resultatansvaret. Formålet med dette er å kunne være fleksible i oppgaveløsningen og å ivareta og utvikle den faglige kompetansen og integriteten til direktoratet.

Nøkkeltall

	2014	2015	2016
Årsverk	222	224	216
Samlet tildeling post 01-21	512 755 000	503 264 000	469 725 000
Utnyttelsesgrad post 01-21	103 %	89 %	98 %
Lønnsandel post 01	64 %	65 %	66 %
Lønnsutgifter per årsverk post 01	757 027	784 437	813 854
Konsulentandel av post 01	10 %	10 %	12 %

ODs bevilgning på post 01 ble i 2016 styrket med netto kr 3,9 millioner. Foruten ordinær lønns- og prisjustering inkluderte dette en økning på kr 2,7 millioner for å styrke ODs kapasitet til å være en pådriver for utbygging av funn og gjennomføring av tiltak på felt i drift. Samtidig jobber OD for å øke effektiviteten, noe som resulterte i en effektiviseringsgevinst på kr 1,8 millioner.

Kapittel III Årets aktiviteter og resultater

Delmål A: Arbeide for langsiktig ressurstilgang, herunder en effektiv og forsvarlig letevirksomhet

Følge opp konsesjonspolitikken og legge forholdene til rette for rask og effektiv utforskning av tildelt areal.

OD bruker mye ressurser på å følge opp Regjeringens tildelingspolitikk og legge forholdene til rette for at utforskningen av tildelt areal skjer effektivt. I 2016 ble det påbegynt 36 letebrønner på norsk sokkel, av disse ble 29 boret i Nordsjøen, tre i Norskehavet og fire i Barentshavet. Letevirksomheten resulterte i 14 funn i Nordsjøen, to i Norskehavet og to i Barentshavet.

For å sikre en effektiv og tidsriktig utforskning av sokkelen er det viktig med et mangfold av aktører og rammevilkår som er tilpasset ressursgrunlaget og sokkelens utfordringer. Ressursgrunlaget har endret seg, leting er blitt mer krevende og kostnadsnivået har økt betydelig. Siste års forholdsvis lave oljepris kan medføre endringer i aktørbildet og redusert kostnadsnivå. OD har bistått departementet med analyser og råd for å sikre at rammevilkårene er tilpasset nye utfordringer.

Stå for gjennomføringen av det tekniske arbeidet i forbindelse med Olje- og energidepartementets konsesjons- tildeling av areal, både i nummererte konsesjonsrunder og i konsesjonsrunder i forhåndsdefinerte områder.

OD kartlegger areal og evaluerer prospektivitet i forkant av konsesjonsrundene. Sammen med strategien for trinnvis utforskning og ODs kunnskap om geologien og ressurspotensialet, danner dette et godt faktagrunnlag.

I 2016 bistod OD departementet med geologiske, tekniske og økonomiske evalueringer av alle søknadene til 23. konsesjonsrunde, og en vurdering av i hvilke utvinningstillatelser OD anbefaler SDØE-andeler. Basert på disse vurderingene ble det utarbeidet forslag til nye utvinningstillatelser med arbeidsprogram. I tillegg har OD bidratt med vurderinger og tilrettelegging før endelige anbefaling om tildelinger. I mai 2016 fikk 13 selskap tilbud om ti nye utvinningstillatelser, alle i Barentshavet. For første gang siden 1994 er nytt leteareal gjort tilgjengelig for industrien i Barentshavet sørøst.

Forut for utlysning av areal i forhåndsdefinerte området i 2016, har OD gitt råd om utvidelse av arealet basert på kunnskap og vurdering av ressurspotensialet, noe som har medført at TFO 2016 ble utvidet med 24 blokker i Norskehavet og 32 blokker i Barentshavet. Myndighetene mottok søknader fra 33 selskaper. OD har gjort geologiske, tekniske og økonomiske vurderinger av alle søknadene, og vurdert i hvilke utvinningstillatelser OD anbefaler andeler i Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE). Basert på dette er det utarbeidet forslag til nye utvinningstillatelser med arbeidsprogram. I tillegg har OD bidratt med vurderinger og tilrettelegging før endelige anbefaling om tildelinger. Tidlig i 2017 fikk 29 selskaper tilbud om 56 nye utvinningstillatelser, 36 i Nordsjøen, 17 i Norskehavet og tre i Barentshavet. Spesielt i Nordsjøen var interessen for nytt areal stor.

Følge opp den pågående leteaktiviteten

I initial periode av leteaktiviteten har OD fulgt opp arbeidsforpliktelser og frister i utvinningstillatelsene, og sett til at dette blir fulgt opp av rettighetshaverne i henhold til gjeldende regelverk. Videre har OD påsett at lovpålagt rapportering og informasjon til myndigheter og aktuelle instanser er etterkommet.

OD gir tillatelse til leteboringer, og i 2016 ble det boret 36 letebrønner på norsk sokkel. OD har fulgt opp boreoperasjonene med særlig vekt på datainnsamling, rapportering (prognoseskjema, funnevalueringsrapport, brønnevalueringsrapport) og sendt ut pressemeldinger ved avsluttet boring.

OD mottar søknader om utsettelse av frister i arbeidsprogrammene til utvinningstillatelsene, for eksempel mottok og behandlet direktoratet 44 søknader om boreutsettelser eller tilbakelevering av utvinningstillatelser.

OD har ivaretatt oppfølging innenfor seismikk- og sameksistensområdet, tildelt undersøkelsestillatelser og koordinert meldinger og tilbakemeldinger for alle undersøkelser på kontinentalsokkelen. Det ble gjennomført 92 undersøkelser, 32 borestedsundersøkelser, 15 elektromagnetiske undersøkelser, 18 grunnundersøkelser, sju havbunnseismiske undersøkelser og 20 ordinære seismiske undersøkelser. Undersøkelsene fordeler seg geografisk med 31 i Barentshavet, 44 i Norskehavet og 17 i Nordsjøen. 30 innmeldte undersøkelser ble avlyst.

Gjennomføre geologiske kartleggingsprosjekter og tolke innsamlede data for å øke kunnskapsnivået om petroleumspotensialet og komplette datadekningen for uåpnede områder.

I perioden 2012 til 2016 har OD samlet inn seismiske 2D data i Barentshavet, nord for 74 grader 30'. Disse dataene gir et viktig bidrag til å øke kunnskapsnivået om petroleumspotensialet for de uåpnede områdene:

Høsten 2014 startet et prosjekt som omfattet repressering av seismiske data som ble samlet inn i 2012 og 2013. Datakvaliteten på de opprinnelig prosesserte 2D dataene er av dårligere kvalitet enn forventet og det har derfor vært nødvendig med en repressering for å forbedre tolkningen av undergrunnen i området. Represseringen har gitt betydelig forbedret kvalitet, og OD vil nå også repressere data som ble samlet inn i 2014.

OD gjennomførte høsten 2015 sju grunne borer nord og syd for Kvitøya. Dette er kjerneboringer som er boret maksimalt 200 meter ned i undergrunnen. Det er ikke boring etter hydrokarboner. Data fra boringene blir sammenholdt med seismikk og annen geologisk kunnskap, som blant annet er bygd opp fra feltarbeid på Svalbard. Til sammen gir dette et bilde av geologien i undergrunnen i Barentshavet. Denne kunnskapen brukes i vurderingen av ressurspotensialet i området.

Til sammen ble over 1000 m kjerner fra sju borehull samlet inn. Disse blir nå preparert for kjernebeskrivelser og prøvetaking for biostratigrafiske aldersdateringer og geokjemiske analyser.

For å øke den geologiske forståelsen på begge sider av delelinjen i Barentshavet ble det sommeren 2016 signert en samarbeidsavtale med Russland om utveksling av seismiske data. Avtalen er viktig fordi den åpner for en bedre forståelse av de regionale geologiske forholdene på begge sider av delelinjen. De fysiske data er utvekslet og evalueringen av disse er begynt.

OD har ikke utført nye analyser for oppdatering av estimatet for uoppdagede ressurser. De oppdaterte ressurstillene, fratrukket volumet som er funnet i 2016, er om lag 3 milliarder Sm³ oljeekvivalenter. Estimater er usikkert, og det høyeste estimatet tilsier så mye som 5,5 milliarder Sm³ oljeekvivalenter. Mer enn halvparten av de uoppdagede ressursene forventes å ligge i Barentshavet.

Foreta en analyse av betydningen havis/havisdata har for muligheten til å drive forsvarlig petroleumsvirksomhet

Det er laget en sammenstilling av sentrale forhold ved petroleumsvirksomhet i Nordområdene. Arbeidet er basert på informasjon innhentet fra relevante aktører i Norge, Canada og andre arktiske kyststater, og litteraturgjennomgang av tilgjengelig materiale.

I Barentshavet, som er en del av Nordområdene, har det vært drevet petroleumsvirksomhet siden femte konsesjonsrunde i 1979 (utlysning). Første brønn ble boret i 1980.

Så langt er feltene Snøhvit og Goliat i produksjon i norsk del av Barentshavet. Petroleumsregelverket ivaretar hensyn til sikkerhet og arbeidsmiljø gjennom krav til spesifikke risiko- og miljøanalyser. Målet er at petroleumsvirksomhet på norsk sokkel skal foregå forsvarlig og at sikkerheten for mennesker, miljø og økonomiske verdier ivaretas.

Ved eventuell åpning av nye områder for petroleumsvirksomhet, og gjennom krav til aktiviteten, kan det settes ytterligere juridiske rammer. Myndighetene har blant annet brukt tidsvinduer for seismisk datainnsamling, boretidsbegrensinger og områdetilpassede løsninger for utbygging og drift for å ta hensyn til ytre miljø.

Kunnskap fra mange års operasjoner i farvann påvirket av is, i andre land enn Norge, og erfaringer fra den stegvise utbyggingen av norsk kontinentalsokkel, vil tilsammen bidra til at operasjoner i Nordområdene gjennomføres forsvarlig.

Det er viktig at industrien, forskningsinstitusjoner og myndigheter fortsatt bidrar til videre teknologiutvikling for sikker og forsvarlig petroleumsvirksomhet i Nordområdene.

Oljedirektoratet skal også:

Foreta en vurdering av selskaper som søker prekvalifiseringer på norsk sokkel.

I 2016 ble det gjennomført prekvalifiseringsvurderinger av seks selskaper. To selskap ble prekvalifisert som rettighetshaver (OKEA og M Vest Energy) og fire selskap ble prekvalifisert som operatør (Origo Exploration, Petrolia NOCO, Wellesley Petroleum og Kuwait Foreign Petroleum Exploration Company).

Bidra med faglige innspill i arbeidet i Faglig forum og være rådgiver for Olje- og energidepartementet i forbindelse med forvaltningsplanene.

Det er etablert et felles Faglig forum for alle havområder hvor OD deltar. OD har gitt kommentarer og innspill til oppdatering av Forvaltningsplanen for Norskehavet som skal behandles i Stortinget våren 2017. Forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten skal revideres i 2020, og OD deltar i flere arbeidsgrupper som skal levere faggrunnlag til meldingen, bla. til gruppene som arbeider med miljørisiko, verdiskapning, økosystemtjenester og overvåkning.

Bistå Olje- og energidepartementet med råd og deltakelse i forbindelse med arbeid som utføres i relevante internasjonale fora.

Konvensjonen om beskyttelse av det marine miljø i det nordøstlige Atlanterhavet - OSPAR (Oslo – Paris konvensjonen) følges opp av OD. Dette blir gjort ved å delta i faglige grupper (IGC-noice), og ved å lese og kommentere dokumenter til møter i spesielt OIC (Offshore Industry Committee) og Arktisk råd.

De fem arktiske kyststatene (Canada, Danmark, Norge, Russland og USA) møtes årlig til en workshop for gjensidig informasjon på teknisk nivå om status for arbeidet med kontinentalsokkelens ytre grense i Polhavet. Dette arbeidet ligger under utenriksdepartementene i de forskjellige landene. OD deltar på disse møtene som ansvarlige på teknisk nivå for fastleggelsen av yttergrensen for norsk sokkel. Dette innebærer utveksling av resultater og erfaringer med datainnsamling, kartlegging og forskning i disse områdene.

Oppsummering

Målsettingen for letepolitikken er å gjøre nye funn som gir grunnlag for norsk olje- og gassproduksjon i mange tiår fremover. En effektiv og tidsriktig utforskning av norsk sokkel er viktig for å sikre høyest mulig verdiskapning og statlige inntekter på mellomlang og lang sikt.

ODs råd til departementet ved utlysning og tildeling av areal til konsesjonsrunder og TFO er viktig i arbeidet for å sikre den langsiktige ressurstilgangen. ODs råd bygger på utarbeidelsen av ressursestimat, egne datainnsamlinger og geologiske kartlegginger, for eksempel utenfor Kvitøya og på Svalbard. For å få gode leteresultater er det ønskelig med et mangfold av kompetente aktører som bidrar til større konkurranse.

Det er en av ODs oppgaver å kartlegge mulige petroleumsressurser på norsk kontinentalsokkel som ikke er åpnet for Petroleumsvirksomhet. Direktoratet har derfor på oppdrag fra Stortinget arbeidet med kartlegging av det norske havområdet i Barentshavet nordøst i 2016. Dette området er definert ved delelinjen i øst, 74° 30' N i sør, 25°V i vest og Edgeøya og Kvitøya i hhv. nordvest og nord, et areal på omkring 34.000 km².

Delmål B: Sikre en effektiv og forsvarlig ressursforvaltning knyttet til utbygging og drift

Ved utgangen av 2016 var 80 felt i drift. To nye felt kom i produksjon i; Goliat (Eni) og Ivar Aasen (Aker BP), mens fire felt ble stengt; Varg (Repsol), Volve (Statoil), Jette (Aker BP) og Jotun (ExxonMobil). Det ble levert planer for utbygging og drift (PUD) for fem funn, med en forventet investering på totalt 23 milliarder kroner. Oljeproduksjonen økte for tredje år på rad, og det ble produsert like mye gass som året før, da det ble satt produksjonsrekord.

Være en pådriver for utbygging av nye ressurser, fra tidlig fase og gjennom de sentrale prosjektmilepælene. Være en pådriver for utbyggingsløsninger som gir god ressursforvaltning og størst mulig verdiskaping. Følge opp utbygging av tidskritiske ressurser og at eksisterende infrastruktur utnyttes effektivt.

OD har et ansvar for å påse at utviklingen av alle funn og felt på norsk sokkel er i tråd med god ressursforvaltning. Alle funn og felt følges opp, men med differensiert innsats i henhold til ODs prioritering. Det blir også gjort eget faglig arbeid. I de prioriterte utvinningstillatelsene deltar OD som observatør på komitemøter, har jevnlig møter med rettighetshaverne og etterspør tilleggsinformasjon som ledd i vårt pådriv. De mindre prioriterte utvinningstillatelsene følges opp gjennom årlige forvaltningsoppgaver og bilaterale møter ved behov.

Ved utgangen av 2016 pågikk sju utbyggingsprosjekter med en investeringsramme på totalt 233 milliarder kroner. OED har sammen med OD hatt møter med rettighetshaverne for utvalgte utbyggingsprosjekt på norsk sokkel. Formålet var blant annet å tidlig kunne identifisere forhold som kan ha negativ innvirkning på prosjektgjennomføringen.

OD gjennomgår dokumentasjon og har bilaterale møter med rettighetshavere i forbindelse med beslutning om videreføring, (BoV)-beslutninger. OD gir tilbakemelding på forhold som bør vurderes og dokumenteres i eller i forkant av en PUD-innlevering. OD har vurdert BoV for blant annet Trestakk, Njord videreutvikling, Snilehorn, Snorre Expansion Project (SEP) og Johan Castberg.

OD er særlig opptatt av at det ved funn og ombygginger på felt i drift velger utbyggingsløsninger som har fleksibilitet til å ivareta fremtidige muligheter i et langsiktig perspektiv. I BoV-tilbakemeldingen til både Johan Castberg og Snorre Expansion ba blant annet OD rettighetshaverne om å ha fokus på at prosjektene blir gjennomført som beskrevet i underlaget til BoV, og at fleksibiliteten ikke blir redusert i fasen frem mot PUD.

OD behandlet PUD for Oseberg Vestflanken 2, Utgard, Byrding, Trestakk, Dvalin og Oda. Behandlingen av PUD for Oda ble avsluttet tidlig i 2017.

OD forventer at selskapene, i tråd med Petroleumsloven, realiserer alle samfunnsøkonomisk lønnsomme ressurser og at tidskritiske prosjekter prioriteres. Planer må ta hensyn til omkringliggende infrastruktur. Trestakk var et tidskritisk funn som operatøren hadde jobbet med i flere år uten å ha nådd en BoV. OD var bekymret for at ressurser i Trestakk skulle gå tapt på grunn av begrenset levetid for Åsgard A. Etter pådriv fra OD mottok myndighetene både BoV og PUD i 2016.

Basert på reservoarstudier vurderte rettighetshaverne på Skarfjell å ta bort vanninjeksjon fra utbyggingsplanene. OD utførte egne reservoarsimuleringsstudier for å vurdere utvinningsstrategien. ODs resultater viste en stor effekt på økt utvinning ved trykkstøtte. ODs pådriv i lisensen medførte at vanninjeksjon nå planlegges, noe som vil føre til økt utvinning fra Skarfjell.

OD er opptatt av at utbyggingsløsninger bidrar til en kostnadseffektiv utnyttelse av eksisterende infrastruktur i et området, som ledig prosess- og rørkapasitet. Oda og Dvalin er to gode eksempel på dette. Oda, som skal knyttes opp mot Ula, skal i tillegg gjenbruke produksjonsutstyr fra Oselvar, og

gass fra Oda vil gi økt utvinning på Ula. Utbyggingen av Dvalin kan også gi muligheter for videre utvikling av andre ressurser i området. OD har fulgt både Oda og Dvalin fra tidligfase og gjennom de sentrale prosjektmilepælene.

OD gjennomførte en analyse av sju planlagte utbygginger som nærmet seg oppstart. Analysen viste at prisen for å bygge ut et felt har falt med over 40 % siden høsten 2014. Nedgangen skyldes en kombinasjon av enklere utbyggingsløsninger, mer effektiv boring og lavere priser på arbeid og utstyr. OD ser en positiv utvikling i kostnadsnivået på sokkelen, men er bekymret for at kostnadskuttene skal redusere den framtidig fleksibiliteten på feltene, eller går ut over evnen og viljen til å ta i bruk ny teknologi.

Være en pådriver for gode, kostnadseffektive områdeløsninger. Følge opp at utbygging og produksjon av petroleum skjer på en kostnadseffektiv måte. Sørg for at muligheten for kraft fra land vurderes av rettighetshaverne for alle nye utbygginger og større ombygginger.

I den sørlige delen av Nordsjøen arbeides det med en felles utvikling av ressursene i området mellom feltene Grane og Balder. Alternative utbyggingsløsninger blir studert. OD har i møter med rettighetshaverne lagt vekt på at alternativer ikke blir lagt bort for tidlig for å sikre at ressursene i området utvinnes på en slik måte som skaper størst mulig verdi for samfunnet.

For å sikre gode, kostnadseffektive områdeløsninger av funn i Ekofiskområdet, sendte OD på slutten av 2016 et brev til rettighetshaverne i Tommeliten Alpha og King Lear og ba dem utrede om en samordnet utvikling av funnene skaper økt verdi. Dette arbeidet vil pågå inn i 2017.

I den nordlige delen av Nordsjøen vurderes flere løsninger for en samordnet utbygging av ressursene i Krafla/Askja- og Nord for Alvheim-området. OD har vært tydelig på at en større områdeløsning må vurderes og at flere utbyggingskonsept for de ulike samordningsalternativene må utredes.

I Norskehavet gjorde OD en områdevurdering i forbindelse med valg av vertsinnretning for funn i området rundt Njord og Draugen.

Som fagmyndighet og rådgiver for OED gjennomgår OD operatørens utbyggingsplaner ved nye utbygginger og større ombygginger. Ved valg av kraftløsning er OD opptatt av at den skal sikre en best mulig ressursforvaltning og verdiskaping for området totalt. OD har vurdert kraftløsningen for Johan Castberg, Det er også vurdert om planlagt løsning med kraft fra land til Utsirahøgda vil gi tilstrekkelig kraft til å sikre god ressursforvaltning i området og hvordan varmebehovet på Edvard Grieg best kan dekkes. OD har også påpekt at operatørene for videreutviklingsprosjektene på Snorre og Njord må vurdere kraft fra land og forelegge dokumentasjonen for myndighetene i god tid før planlagt innlevering av PUD.

Følge opp at oljeselskapenes utbyggingsprosjekter planlegges og gjennomføres i henhold til godkjente planer på tid, kost og kvalitet.

OD gjennomførte mars 2016 en møteserie med utvalgte operatører for prosjekter i utbyggingsfasen. I 2016 var prosjektplanlegging og gjennomføring tema på møtene. Operatørene gav status på prosjektframdrift, kostnadsutvikling, utfordringer ved prosjektering og bygging og operatørens oppfølging av kontraktører. Formålet er å bidra til å sikre erfaringsoverføring fra prosjekter i gjennomføringsfasen og med det redusere risikoen for kostnadsoverskridelser på kommende prosjekt. Prosjektene OD har fulgt opp ekstra i 2016 er Johan Sverdrup, Aasta Hansteen, Maria, Martin Linge, Ivar Aasen, Oseberg Vestflanken 2 og Gina Krog.

OED gjennomførte en tilsvarende møteserie med operatører for et utvalg av pågående utbyggingsprosjekt i august 2016. OD tilrettela for, og gjennomførte møteserien sammen med OED.

Følge opp feltene i driftsfasen og være en pådriver for god ressursforvaltning, størst mulig verdiskaping og at samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak blir realisert, herunder for økt utvinning og innfasing av tilleggsressurser.

OD og OED gjennomførte i mars 2016 en møteserie med utvalgte driftsoperatører på norsk sokkel. Operatørene presenterte status for driften og planer for videre utvikling av feltene, sentrale utfordringer, og diskuterte generelle sokkelproblemstillinger med selskapene. Møtene bidrar til at myndighetene får samlet og systematisert informasjon om feltene, og på den måten kan identifisere felt, områder og/eller selskaper som har særskilte muligheter og utfordringer. Det gir også anledning til å uttrykke forventninger til selskapene og gi tilbakemeldinger på forhold som er viktige for myndighetene.

Ekofisk er et stort felt, har store gjenværende ressurser og er blant de feltene hvor mest ressurser vil bli liggende igjen i bakken med dagens vedtatte planer. OD sendte i slutten av 2016 et brev til rettighetshaverne i Ekofisklisensen med forventning om at rettighetshaverne fattet beslutninger som tilstreber økt vanninjeksjon i feltet. ODs pådriv resulterte i at vanninjeksjonsprosjektet ble besluttet tidlig 2017.

I forbindelse med produksjonstillatelse 2016 for Valhall stilte myndighetene vilkår om trykkvedlikehold i det nordlige bassenget. I tillegg krevde myndighetene en feltrapport for å belyse videre planer for utvikling av feltet. Feltrapporten skal overleveres OD våren 2017.

OD har alltid vært opptatt av at en fornuftig avveining mellom gass- og oljeuttak skal bidra til størst mulig verdiskaping. På Oseberg hadde OD tett oppfølging av studier og gjennomførte faglig arbeid i forbindelse med beslutning om tidspunkt for økt gassuttak. OD behandlet PUD for Oseberg Vestflanken 2, som sikrer en videreutvikling av gjenværende ressurser i området. Oseberg Øst har et stort potensiale for å øke utvinningen på feltet med boring av flere brønner. OD er opptatt å sikre en langsiktig ressursforvaltning og utførte eget faglig arbeid for å kartlegge ressurspotensialet.

Troll har betydelige gjenværende olje- og gassressurser. OD er opptatt av et kontrollert gassuttak for å optimalisere oljeproduksjonen, og har utført egne faglige studier for å vurdere oljetapet ved økt gassuttak. OD har fulgt Troll Olje og Gass Optimalisering (TOGO)-prosjektet, som skal danne grunnlag for videre beslutninger.

OD har utøvd aktivt pådriv for å sikre at kartlagte tilleggsressurser ved Gimle blir utviklet gjennom boring av en tidskritisk brønn. ODs kontakt med rettighetshaverne, tydelig tilstedeværelse i beslutningsprosessen og konkrete råd til operatøren, var trolig avgjørende for at brønnen ble besluttet i tide for å unngå at ressurser gikk tapt.

Snorre har store gjenværende ressurser og det haster å få utviklet ressursene før disse går tapt. OD har vært en aktiv pådriver for å sikre en stor nok løsning og tidsriktige beslutninger, blant annet i forbindelse med BOV for videreutvikling av Snorre (SEP-prosjektet). Dette har resultert i at rettighetshaverne har tatt en beslutning som legger grunnlag for god ressursutnyttelse og høy verdiskaping fra Snorre.

OD har hatt tett oppfølging av Ormen Lange for å sikre at landbasert kompresjon ble vedtatt i lisensen. I tillegg har OD fulgt opp fremdriften på prosjektet for felt nær kompresjon.

Åsgard har betydelige gjenværende ressurser, og lisensens planer for modning av nye reserver og tilrettelegging av infrastrukturen for innfasing av nye forekomster følges tett opp. OD utførte en faglig studie for tette reservoar på Smørbukk. Arbeidet vil bli brukt i ODs pådriv med tanke på økt utvinning på feltet. ODs pådriv for utvikling av Trestakk bidro til forlenget levetid for Åsgard A.

Heidrun er et stort felt med store gjenværende ressurser, lang produksjonshorisont og høyt aktivitetsnivå. OD er en aktiv pådriver for videreutvikling av de nordlige områdene av Heidrun og gassdisponeringen på feltet. OD har i samarbeid med konsulent utført reservoartekniske studier vedrørende gassdisponeringen.

Oljedirektoratet skal også:

Være pådriver for at det foretas kost-/nyttevurderinger av relevante myndighetsreguleringer, både ved endringer i regelverk og ved nye investeringsprosjekter.

Kost-/nyttevurderinger er en sentral del av vurderingene rundt kraft fra land. OD setter kostnaden ved kraft fra land opp mot utslippsreduksjon og beregner den samfunnsøkonomiske lønnsomheten. I statsbudsjettet for 2017 ble det foreslått å innføre en avgift på utslipp av uforbrent naturgass på norsk sokkel. OD har vurdert og gitt innspill til departementene om effekten for næringen av dette forslaget og kommentert forslag til håndhevingsprosedyrer. OD har også vurdert og kommentert nye EU-reguleringer og bidratt med teknisk- og ressursforvaltningskompetanse i et initiativ fra Verdensbanken for å redusere fakling globalt.

OD deltar i et tverretatlig prosjekt som skal lede til en sektorveileder i samfunnsøkonomiske analyser i petroleumssektoren. Arbeidet ledes av OED. Formålet er å sikre gode saksbehandlingsrutiner og lik metodikk innenfor alle saksområder der myndighetene vurderer tiltak i petroleumsvirksomheten.

Tilrettelegge for økt teknologisamarbeid i næringen og være pådriver for utvikling og implementering av utvalgte teknologier.

OD er aktivt med i OG21 for å sikre at strategien ivaretar håndtering av de utfordringene OD ser på norsk sokkel. OD deltar både i styret og i de fire ulike arbeidsgruppene, hvor behovet for FoU kan synliggjøres og forankres. I tillegg er OD representert i styrene for PETROMAKS2, DEMO2000 og CLIMIT, og dermed også med på å påvirke bevilgninger til FoU som er relevante for norsk sokkel. OD har også observatørroller i de nasjonale Petrosentrene.

OD var en viktig bidragsyter til den reviderte teknologistrategien til OG21, som ble lansert i november 2016. Strategidokumentet er den nasjonale teknologistrategien for petroleumsvirksomheten i Norge. I tillegg til ti prioriterte teknologibehov, er det også fokus på viktigheten av implementering av ny teknologi. OD etterspør og oppfordrer til utvikling og anvendelse av ny teknologi i komitemøtene til utvinningstillatelsene og i møter med selskapene. OD vurderer også om det kan være hensiktsmessig med vilkår knyttet til teknologiutvikling og pilotering ved godkjenning av PUD.

OD arbeidet aktivt for å få til en tobrønns polymerpilot på Johan Sverdrup. Dette var et vilkår i PUD. Planene modnes nå fram til en beslutning i utvinningstillatelsen i 2017. Også på Heidrun har OD utfordret lisensen til å studere mulighetene for å benytte polymerinjeksjon som et tiltak for økt utvinning. Dette resulterte i at det i 2016 ble gjennomført en enbrønns polymerpilot på Heidrun.

I 2016 var 49 oljeselskap medlem i FORCE¹. Det ble arrangert 19 seminarer og arbeidsmøter med temaer innenfor leting, reservoar og økt utvinning. Disse samlet nærmere 1600 personer. Strategien til FORCE bygger på OG21, og det har vært et tett samarbeid mellom FORCE og OG21 i forbindelse med etablering av OG21 sin nye strategi. Formålet er å etablere en felles forståelse for utfordringene med å øke ressursbasen på norsk sokkel, og bidra til erfaringsoverføring mellom ulike lisenser. Det er nå seks nettverksgrupper i FORCE, som dekker ulike utfordringer innenfor geologi,

¹ Forum for reservoir characterization, reservoir engineering and exploration technology co-operation

reservoarteknikk og boring. I tillegg til å være en aktiv deltaker i tekniske komiteer og nettverksgrupper, har OD sekretariatsfunksjonen i FORCE. En brukerundersøkelse i 2016 viste at medlemmene er svært fornøyd med både ODs tilrettelegging og kvaliteten på seminarene.

I samarbeid med Gassco bidra til at utviklingen av gassinfrastruktur gir god ressursforvaltning gjennom gode, langsiktige løsninger.

OD har hatt et tett samarbeid med Gassco i FIC-prosjektet, det er en studie av mulig framtidig konsolidering av gassinfrastrukturen på norsk sokkel². Første fase av prosjektet ble fullført ved utgangen av 2016. OD har gjennomført ressursanalyser inkludert scenarioanalyser for uoppdagede ressurser, hatt møter med aktuelle oljeselskap for å innhente informasjon og utført egne samfunnsøkonomiske analyser. Arbeidet har bidratt til å styrke ODs kunnskap om hvilke feltbeslutninger som vil ha størst påvirkning på framtidens gassinfrastruktur, og aktuelle alternativer for videre utredning for å maksimere verdiskapningen for samfunnet.

OD har bistått Gassco med oppdaterte prognoser/produksjonsprofiler for uoppdagede gassressurser i ulike havområder. OD har i tillegg bistått Gassco med ressursoversikter og produksjonsprofiler for uoppdagede ressurser, og ressursanslag og modenhetsbetraktninger for funn i forbindelse med aktuelle felt- og funnbeslutninger med betydning for gassinfrastrukturen i Nordsjøen og Norskehavet (Heimdal-, Veslefrikk-, Gjøa- og Dvalinområdet).

Etter henvendelser, bistå Petroleumstilsynet med ønsket faglig kompetanse. Viderebringe informasjon til departementet om større hendelser på norsk sokkel.

OD har hatt dialog med Petroleumstilsynet (Ptil) om prioriterte prosjekter og deltatt i noen av Ptils møter med operatører. Det har vært dialog med Ptil om konseptet ubemannede brønnhodeplattformer, hvor OD blant annet har bidratt med erfaringsoverføring fra en konsulentstudie gjennomført i 2015.

OED har som sektordepartement et overordnet ansvar for petroleumsvirksomheten på norsk kontinentalsokkel, herunder det overordnede ansvaret for å ivareta hensynet til produksjons- og forsyningssikkerheten (leveransesikkerhet) av petroleum produkter. Leveransesikkerheten gjelder først og fremst gass. Arbeids- og sosialdepartementet er ansvarlig departement for sikkerhet og beredskap i petroleumsvirksomheten, herunder beredskap mot bevisste anslag. Ved en hendelse i petroleumsvirksomheten med konsekvenser for HMS og beredskap, og i visse tilfeller leveransesikkerhet, rapporterer operatøren til Ptil. Ptil er koordinerende myndighet for relevante myndigheter. I tillegg mottar OD varslinger fra Gassco og operatørene. OD varsler videre og orienterer OED fortløpende om tilløp til hendelser, inntrådte hendelser og andre uønskede tilstander. Varslingsrutinene som er etablert mellom OD og OED fungerte etter de prosedyrer og retningslinjer som er etablert. OD bidro i øvelsen "Petroleum 2016" som hadde til hensikt å trene personell fra ulike departement i krisehåndtering, og direktoratet gjennomførte også en egen intern øvelse.

Oppsummering

Til tross for vanskelige tider skapes det store verdier på norsk sokkel. En rekke nye utbyggingsprosjekt er under evaluering, og en omfattende portefølje av nye felt skal bygges ut i de nærmeste par årene.

OD er opptatt av at utbyggingsløsninger har fleksibilitet til å ivareta fremtidige muligheter i et langsiktig perspektiv, og at tidskritiske ressurser ikke går tapt. OD jobber aktivt med at alle samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter bygges ut, og at det legges planer som tar hensyn til omkringliggende ressurspotensial og infrastruktur.

² FIC: Future Infrastructure Consolidation

Arbeidet med å redusere kostnader har gitt resultater, og utbyggingskostnadene for en rekke prosjekt, både pågående utbygginger og prosjekt under evaluering, er betydelig redusert.

De siste årene har OD sett at selskaper i økende grad legger vekt på kortsiktig inntjening når de beslutter å investere i utbygging av funn og i tiltak for økt utvinning fra feltene. Det har derfor vært viktig å dreie oppmerksomheten mot løsninger som gir høyest samlet verdiskaping, også for samfunnet – og som ivaretar framtidige muligheter for økt utvinning fra feltene.

OD foretar hvert år en grundig gjennomgang av felt- og funnporteføljen til hvert enkelt selskap. Hensikten er å få en samlet og systematisert informasjon om funn og felt, og på den måten identifisere funn, felt, områder og/eller selskaper som har særskilte utfordringer.

Delmål C: Være nasjonalt sokkelbibliotek og spre fakta og kunnskap

Utarbeide ressursregnskap og ha god oversikt over alle petroleumsrelaterte data på norsk sokkel, herunder beskrive utviklingen innenfor ressursgrunlaget og kostnadsnivået på sokkelen, samt gjøre analyser av hvilke forhold som påvirker disse faktorene.

En forutsetning for at myndighetene skal kunne spille en avgjørende rolle i ressursforvaltningen, er et godt fakta- og kunnskapsgrunnlag. Denne kunnskapen baseres dels på informasjon fra oljeselskapene og dels på ODs egne undersøkelser og analyser. Kunnskapen brukes som grunnlag for ODs pådriv for god ressursforvaltning, ODs faglige råd til OED og videre til politiske beslutninger om norsk petroleums-, finans- og klimapolitikk.

Rettighetshavere skal rapportere data og opplysninger om aktiviteter i de enkelte utvinningstillatelsene. Innrapporterte data kvalitetssikres og registreres i databaser for videre bruk. Det dreier seg om seismiske undersøkelser, rapporter om resultater fra leteboringer, produksjonstall per felt per måned. I tillegg får OD årlig oppdaterte data fra operatørene gjennom rapporteringen til revidert nasjonalbudsjett, årlige statusrapporter og årlige produksjons- og faklingssøknader.

I forbindelse med den årlige innsamlingen av data til revidert nasjonalbudsjett (RNB) blir det gjort et omfattende arbeid med systematisering og kvalitetssikring. I tillegg får OD relevant informasjon som observatør i utvinningstillatelsenes komiteer. Ressursregnskapet for norsk sokkel utarbeides med tilhørende prognoser for produksjon, kostnader og utslipp basert på disse dataene. Data til revidert nasjonalbudsjett (RNB 2017) ble overlevert OED mars 2016. Til Nasjonalbudsjettet ble oppdaterte prognoser med hovedvekt på kostnader og produksjon oversendt OED i september.

Ressursregnskapet for norsk kontinentalsokkel pr 31.12.2016 viser en økning i anslaget for de totale utvinnbare petroleumsvolumer på 56 millioner Sm³ o.e. sammenlignet med fjoråret. Totalanslaget er på 14,3 milliarder Sm³ o.e. Dette inkluderer produsert petroleum.

OD arbeider kontinuerlig med å systematisere og kvalitetssikre innrapporterte data.

I 2016 innførte OD et nytt format for innrapportering av månedlige produksjonsdata. Gevinsten ved å bruke dette nye formatet er at data flyter elektronisk fra selskapene inn i ODs database. Kvalitetssikring av data er innbygd i formatet. Data som ikke er i henhold til spesifisert format avvises og returneres til selskapet. OD har som mål å automatisere enda flere arbeidsprosesser i løpet av de neste årene med fokus på kvalitetssikring og effektivisering gjennom digitaliseringstiltak

Gjøre informasjon og data i alle faser av virksomheten enkelt tilgjengelig og formidle fakta og faglig kunnskap til myndigheter, næring og samfunn for øvrig.

ODs største formidlingsarrangement er det årlige «Sokkelåret» i januar. Her presenteres resultatene fra fjorårets virksomhet på norsk sokkel og prognosene for de nærmeste årene. Arrangementet er godt besøkt både av journalister og inviterte fra næringen. Det blir også overført på nett-TV på npd.no og gjennom diverse nettaviser. Sokkelåret resulterte i flere presseoppslag.

En av ODs sentrale oppgaver er å være et nasjonalt sokkelbibliotek. For å sikre at dataene er tilgjengelige i mange år framover startet OD et kartleggingsprosjekt i 2016, som er planlagt etterfulgt av et oppgraderingsprosjekt, kalt Sokkelbiblioteket 2026. Prosjektet skal kartlegge nåsituasjonen, anbefale en framtidig situasjon med skisse av anbefalt arkitektur og tilslutt gi et veikart.

I 2016 fikk OD 1731 innsynsbegjæringer. Av disse ble 862 innvilget. I tillegg ble 167 delvis innvilget. Det vil si at dokumentene ble sladdet, eller at hoveddokument uten vedlegg ble frigitt.

Spre kunnskap om sektorens status, fremtidige behov og utfordringer overfor myndigheter, næringen og samfunnet for øvrig.

I 2016 hadde ODs hjemmesider, npd.no, inkludert Faktasider og Faktakart, 270.082 unike besøkende og 1.019.845 økter. Statistikken for 2016 viser at www.npd.no, uten Faktasider og Faktakart, hadde 214.387 unike besøkende og 629.637 økter.

Nettstedet Norskpetroleum.no, som er et samarbeid mellom OED og OD, ble lansert i april 2015 som erstatning for det trykte Faktaheftet. OED er ansvarlig redaktør. Nettstedet hadde 81102 unike besøkende og 131016 økter i 2016. Norskpetroleum.no er ment å formidle norsk petroleumshistorie, rammevilkår, pågående aktivitet og oppdaterte fakta om blant annet funn og felt.

ODs ledelse og medarbeidere bidro med innlegg og presentasjoner på over 30 konferanser, seminar og faglige forum i året som gikk, blant annet om nordområdene på Barentshavkonferansen, Arctic Safety Summit og Offshore Nordland.

Strategisk plan for 2016-2020 ble utarbeidet. Fagmiljøer internt og eksternt gav innspill i utarbeidelsen.

OD skal også:

Bidra i utarbeidelsen av anslag for sektoren, herunder gjennomgå data, metode og arbeidsprosess. Videre- utvikle systemer for datautveksling med næringen og departementet.

OD opprettet i 2015 nettportalen SMIL (SMart Interaktiv Lisensadministrasjon). Denne støtter blant annet opp om regjeringens program for å digitalisere samhandlingen mellom myndighetene og næring. Som første trinn skal SMIL benyttes til søknader om utsettelse av frister for arbeidsforpliktelser i utvinningstillatelsene. Et langsiktig mål er å samle alle kanaler for søknader og rapportering fra tillatelsene i en felles portal inn til myndighetene gjennom SMIL.

Neste fase i SMIL-prosjektet har som hensikt å digitalisere kommunikasjonen mellom utvinningstillatelsene og myndighetene og er direkte knyttet opp mot Regjeringens digitaliseringsrundskriv.

Modulene "Meldinger om beslutninger" og "Utsatte frister for vilkår" er utviklet høsten 2016, men ferdigstilling og lansering er utsatt til første kvartal 2017. I tillegg er flere mindre moduler som omhandler endringer i arbeidsprogrammene i initial fase er planlagt. OD har også startet forberedelse til en modul for arealbehandling, eksempelvis delvis tilbakelevering av areal. Denne vil i sin tur utløse beslektede sakstyper, som søknader om arealavgiftsfritak.

OD utarbeidet anslag for produksjon, kostnader og utslipp i forbindelse med innrapportering av data til RNB 2017. Veiledningen for RNB innrapporteringen er blitt bearbeidet og ny versjon er publisert på npd.no. ODs ressursklassifiseringssystem er grunnlaget for RNB – prosjektet. Det ble oppdatert i 2016 og er også publisert på npd.no. Et av formålene med oppdateringen var å klargjøre forholdet til beslutningsmilepælene i industrien.

Sikre god oppfølging av arbeidet med informasjonssikkerhet og implementering av et styringssystem for informasjonssikkerhet.

OD har utviklet og implementert et styringssystem for informasjonssikkerhet. Systemet er basert på ISO 27001 som er anbefalt av Direktoratet for forvaltning og IKT. Styringssystemet er en del av ODs virksomhetsstyring og består av en strategi for informasjonssikkerhet og et årshjul med fastlagte aktiviteter.

Siden IKT-systemene i OD ansees for vårt viktigste verktøy for å utøve jobben vår består årshjulet av aktiviteter for å vurdere risiko og gjennom tiltak sikre informasjon i våre IKT-systemer. Fysisk sikring av informasjon er en del av grunnsikringen.

I oktober ble det gjennomført en kartlegging av informasjonssikkerhetskulturen i organisasjonen. I tillegg til egenkontrollene som ble gjennomført i 2015 og 2016 er det nå etablert et referansegrunnlag for fremtidige kontroller.

I 2016 jobbet for å integrere IKT sikkerhet i styringssystemet for informasjonssikkerhet.

Oppsummering

I sin rolle som sokkelbibliotek forvalter OD fakta som står sentralt i ressursforvaltningen. Prosjektet Sokkelbiblioteket 2026 skal se alle ODs data i en helhet og forbedre datafangst og dataflyt internt og eksternt. Faktagrunnlaget skal både ligge til grunn for utviklingen av petroleumspolitikken og være sentral informasjon i utarbeidelsen av nasjonal- og statsbudsjett. ODs tilgjengeliggjøring av data gjør det også enklere for etablerte og nye selskaper å finne relevant informasjon noe som gir et mer velfungerende marked. Felles databaser som Diskos gir stordriftsfordeler og lavere kostnader for alle involverte. I tillegg oppnår vi at selskapene ikke konkurrerer på datatilgang, men på kvaliteten av egne vurderinger og tolkninger. OD formidler kunnskap om sokkelen på flere ulike måter, blant annet gjennom Faktasidene og norskpetroleum.no, og ved deltakelse på eksterne arenaer. OD har i 2016 fortsatt arbeidet med å forenkle prosesser hvor data blir innrapportert gjennom SMIL-prosjektet.

OD har fortsatt arbeidet med informasjonssikkerhet for å sikre at alle disse prosessene gjennomføres sikkert og effektivt.

Særskilte oppdrag

Gjennomføre prosjekter for OfU innenfor sine kompetanseområder, herunder forvaltningskompetanse.

OD har flere oppgaver knyttet til myndighetenes internasjonale virksomhet og deltar aktivt i det UD-ledede utviklingsprogrammet Olje for Utvikling (OfU). I forbindelse med kapasitetsbygging i samarbeidslandets myndighetsorganer, bistår OD med programledelse, utvikling av rammeverk, ressursforvaltning i alle faser av virksomheten, styrking av lokalt innhold og opplæring. I 2016 brukte OD ca. åtte årsverk til dette arbeidet. De viktigste samarbeidslandene var Mosambik, Tanzania, Ghana, Uganda, Sudan, Angola, Sør-Sudan og Libanon. OD var deltaker i ytterligere fem andre prosjekt.

Bidra til departementets løpende arbeid med å vurdere styringen av bistanden som ytes under departementets ansvarsområde, samt bidra med innspill til samarbeid med andre samarbeidende institusjoner i OfU.

OD samarbeider med OED i gjennomføringen av prosjekter og koordinerer også sin virksomhet mot miljøetater og finansetater i Norge. Gjennom kvartalsvise landsmøter i regi av OfU og egne koordineringsmøter med OED, sikres god koordinering med de andre samarbeidende institusjonene. OD assisterer OED i den petroleumsfaglige oppfølgingen av OfU-arbeidet.

Bistå i regjeringens arbeid med CO₂- håndtering, herunder arbeidet med CO₂-lagring knyttet til fullskala CO₂- håndtering, vedlikehold av det interaktive CO₂-atlasen og oppfølging av handlingsplanen for å fremme CO₂- håndtering internasjonalt.

OD har bistått OED i arbeidet med «Mulighetsstudie for fullskala CCS 2016». OD evaluerte de tre foreslåtte lagringsområdene, og rapport ble levert til OED i juli 2016. OD deltok i fagfellevurderingsgruppen for studien.

Det interaktive CO₂ atlasen er oppdatert. Både papirversjonen og CO₂ lagringsatlasen er mye etterspurt både fra industrien og forskningsmiljø nasjonalt og internasjonalt.

OD deltar blant annet i ekspertgruppe knyttet til UNFC for klassifisering av CO₂ lagring og ISO standardisering. OD er dessuten representert i en internasjonal rådgivningsgruppe for CO₂ pilot injeksjon i Sør Afrika, sitter i styringsgruppen for FME- NCCS og er medlem av styret i Climit. Dessuten er vi etterspurt som foredragsholdere på internasjonale konferanser om CO₂-lagring

OD publiserte i 2016 forskrifter om utnyttelse av undersjøiske reservoarer til lagring av CO₂ og om transport av CO₂ på kontinentalsokkelen.

Føre tilsyn med fiskal kvantumsmåling, herunder måling av petroleum for salgs- og allokeringformål, samt måling av utslipp til luft for avgiftsformål.

Det ble gjennomført 39 måletekniske tilsyn, 20 av disse var offshore. Saker med forbedringspotensial ble påpekt ved alle anleggene, og ved 15 anlegg ble det registrert avvik fra krav i måleforskriften. De fleste avvikene var relatert til tekniske eller prosessmessige forhold på anleggene. Anlegg med måletekniske avvik ble tett fulgt opp, og de fleste avvikene er lukket. Alle tilsynspunkter, inklusive punkter med forbedringspotensial, blir gjennomgått i påfølgende tilsyn. Status til utestående saker tas også opp i de årlige samhandlingsmøtene med operatøren. Ni utbygginger ble fulgt opp i henhold til krav i måleforskriften. Det ble gjennomført samhandlingsmøter med samtlige operatører på sokkelen,

med Miljødirektoratet og Justervesenet, og med tyske, danske, belgiske, franske og britiske myndigheter. Gjennom tilsynsvirksomheten bidrar OD til at kvaliteten på kvantummåling av olje og gass opprettholdes på et høyt nivå i næringen

OD har deltatt i faglige referansegrupper i regi av Norsk forening for olje- og gassmåling og har bidratt med erfaringsoverføring på North Sea Flow Measurement Workshop konferansen. Det har vært arbeidet med å revidere måleforskriften.

Gi faglig bistand til Petoro Iceland når det gjelder statens engasjement på islandsk kontinentalsokkel.

I samarbeid med Petoro er det utarbeidet og signert en tilleggsavtale til gjeldende samarbeidsavtale med Petoro. Dette ble gjort som følge av endringer i aktive konsesjonstillatelser i Dreki-området. På bestilling fra Petoro Iceland har OD i 2016 tolket innsamlet 2D-seismikk i Ithaca-tillatelsen (Licence no. 2013/02).

Bistå Utenriksdepartementet med innspill til FN's Havrettskommisjon angående norsk sokkels yttergrense til Bouvetøya.

Etter dialog med Kontinentalsokkelkommisjonens underkommisjon i New York, ble det besluttet å samle inn mer havbunnsdata for å understøtte Norges grensekraft for kontinentalsokkelen rundt Bouvetøya. På oppdrag fra OD samlet fartøyet R/V Akademik Fedorov inn 3200 km multi-tråle-ekkoloddata og 88 steinprøver fra kritiske punkter på havbunnen øst for øya i mars 2016. Steinprøvene ble analysert av Institutt for geovitenskap ved Universitetet i Bergen. OD bearbeidet og sammenstilte alle data og analyseresultater og presenterte dette for underkommisjonen i juli 2016. Underkommisjonen sendte deretter sin positive anbefaling til Kommisjonens plenum for behandling. Endelig anbefaling fra Kommisjonen ventes i 2017.

Kapittel IV – Styring og kontroll

Kommunikasjon og informasjon

OD og OED samarbeider tett på kommunikasjonsområdet. Samarbeidet i forbindelse med ONS 2016 resulterte i en stand som ble godt besøkt og som også vant prisen for beste stand på messen.

ODs eksterne magasin *Norsk sokkel* kom ut med to nummer i 2016. *Norsk Sokkel* blir gitt ut på norsk og engelsk. Magasinet blir distribuert via adresselister samt til videregående skoler, høyskoler og universitet gjennom organisasjonen Subject Aid. ODs magasin var en av de mest etterspurte trykksakene til Subject Aid i 2016. Magasinet har et totalt opplag på 11.500 eksemplarer

OD deltok også i samarbeidet Barentswatch. OD har én representant i styringsgruppen, én som bidrar med kartløsninger og én i informasjonsforumet.

En viktig del av kommunikasjonsarbeidet er å besvare henvendelser fra journalister fra inn- og utland, studenter og andre som er opptatt av næringen.

Brukerundersøkelse

I tråd med fellesføringen i tildelingsbrevet for 2016 leide OD inn konsulentbistand for å gjennomføre en brukerundersøkelse. OD har siden 2007 systematisk gjennomført brukerundersøkelser hvert tredje år.

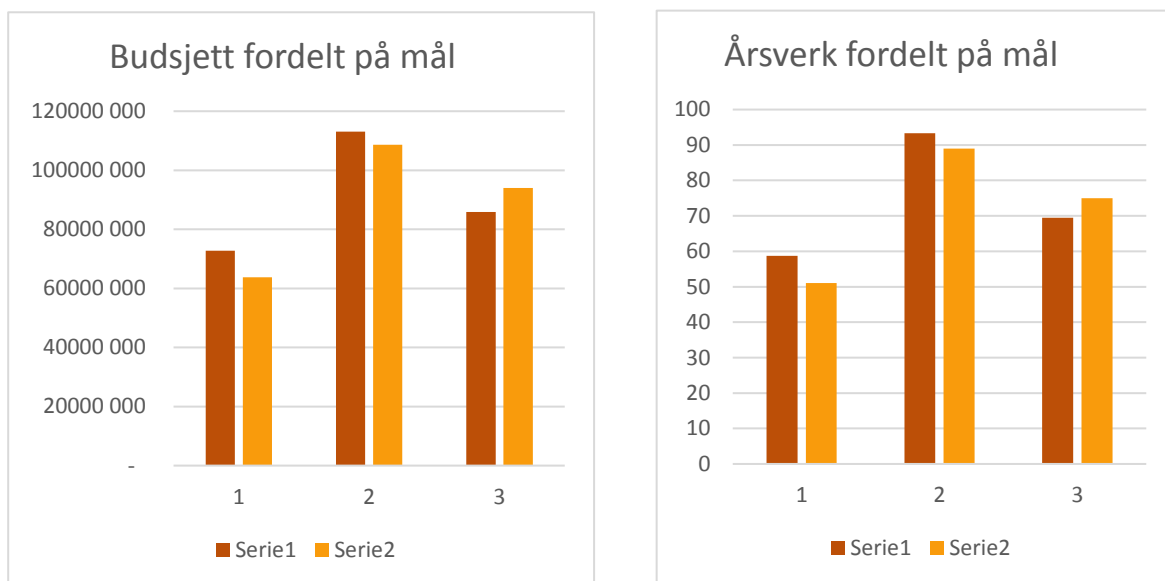
Undersøkelsen har tidligere bestått av to deler: kvalitative intervjuer med departement, andre statlige myndighetsorganer og rettighetshavere og aktører på sokkelen, og en spørreundersøkelse om ODs opptreden og deltakelse i utvinningstillatelsens komiteer. I år ble det i tillegg gjennomført en spørreundersøkelse rettet mot brukerne i næringen av ODs formidlings- og rapporteringsløsninger. Denne siste undersøkelsen ble gjennomført for å kartlegge ODs potensiale for å forenkle, fornye og forbedre sine kontaktflater mot brukerne.

Resultatene sier at OD har høy tillit og er en dyktig og kompetent faktaprodusent- og formidler. OD får svært gode skussmål for sine formidlings- og rapporteringsløsninger. Det er særlig de brukerne som i stor grad benytter seg av ODs data som er fornøyd. Samtidig blir det gitt konkrete tilbakemeldinger på løsninger som har forbedringspotensial.

Ytterligere tiltak vil bli utarbeidet våren 2017, sammen med gjennomføringen av ny strategisk plan.

Ressursstyring

Som et ledd i regjeringens ønske om en enklere og mindre byråkratisk offentlig sektor reduserte OED delmålene for OD fra fem til tre i tildelingsbrevet for 2015. Dette gjorde ODs oppdrag tydeligere i tillegg til at det harmonerer med direktoratets interne organisering. Dette gjør at de to grafene som viser ODs ressursbruk kun viser de to siste år.

OD praktiserer felles ressursstyring. Dette innebærer at ledelsen i fellesskap prioriterer budsjettmidler og personalressurser på tvers av områder og oppgaver. Det er ikke gjort noen grep for omprioritere ressursene i 2016. Endringene fra 2015 skyldes utelukkende naturlige svingninger og vakanser. Rekruttering vinteren 2016/2017 vil jevne dette ut.

Risikostyring

Rapporteringen av overordnede risikovurderinger ble endret fra vår til høst i 2016. Dette førte til at det ble utarbeidet to rapporter i 2016. Ved å gjøre risikovurderingene om høsten kan bedre innarbeides i

aktivitetsplanleggingen for det kommende året. Ingen områder innen ODs virksomhet vurderes å ha høy risiko.

Den årlige interne kartleggingen av risiko og muligheter for mislighold ble utvidet til å gjelde flere interne virksomhetsområder. OD vurderte behov for internrevisjon i 2016, men anser dette som litehensiktsmessig i en periode hvor man allerede arbeider med å forbedre styringssystemet. Det ble derfor besluttet å gjøre en ny vurdering i 2018.

Riksrevisjonen

Foruten den årlige regnskapsrevisjonen til Riksrevisjonen, ble det startet opp en etterlevelsesrevisjon på informasjonssikkerhet. Denne skal ferdigstilles våren 2017.

Likestilling

OD rapporterer jevnlig på likestilling til OED, sist 30.06.2016. Følgende tiltak ble redegjort for:

- Rekruttering. OD skal i tilsettingsprosesser prioritere å opprettholde en jevn fordeling mellom kvinner og menn. Kandidater med annen etnisk bakgrunn og kandidater med nedsatt funksjonsevne skal få særlig fokus.
- Lønns- og arbeidsforhold. Ledelsen skal finne årsaker til dokumenterte lønnsforskjeller mellom kvinner/menn med for å justere lønnsnivået der det er grunnlag for å gjøre det.
- Forfremmelse. I OD er forfremmelse definert som rotasjon til midlertidige ledelsesfunksjoner. Etatsleder skal oppfordre kvinner til å melde sin interesse for direktørfunksjoner.
- Utvikling. Ledelsen skal være opptatt av den enkeltes faglige utviklingsplan ved bemanning av lag. Ledelsen og fagkoordinatorer skal ta hensyn likestilling ved bruk av opplæringsmidler. Ledelsen har likestilling som årlig fokus.
- Vern mot trakassering. Jevnlige arbeidsmiljøundersøkelser og årlige medarbeidersamtaler er tiltak for å avdekke og verne mot trakassering.

Gjennomsnittlig lønnstrinn pr stillingskode pr 31.12.2016:

Stillingskode	Ltr M	Ltr K
1062	89,88	87,75
1064	46,5	
1085	51,5	56
1087	61,78	62,54
1088	79,73	77,22
1362		27
1408	54	54,67
1434	60	60,73

Kjønnsdelt statistikk pr 31.12.2016:

Kjønnsdelt statistikk pr 31.12.2016:

	M	K
Ansatte	118	105
Ledere	8	8
Nyrekruttede ledere	0	1
Nyrekruttede	1	1(lærling)
Antall deltidsansatte*	1	13
Prosentandel overtidstimer (utbet)	61	39
Prosentandel sykefravær (egenmelding)	2,32	3,95

* redusert stilling ifbm omsorg og faste reduserte stillinger

Kapittel V Vurdering av Framtidsutsikter

Norsk ressursforvaltning er basert på at selskapene skal ha økonomiske insentiver til å maksimere verdien av ressursene på vegne av samfunnet. Det er mange forhold utenfor ODs kontroll som påvirker selskapenes økonomiske insentiver til å lete etter og utvinne olje- og gassressurser på norsk sokkel, og som dermed påvirker ODs muligheter til å bidra til at det overordnede målet realiseres.

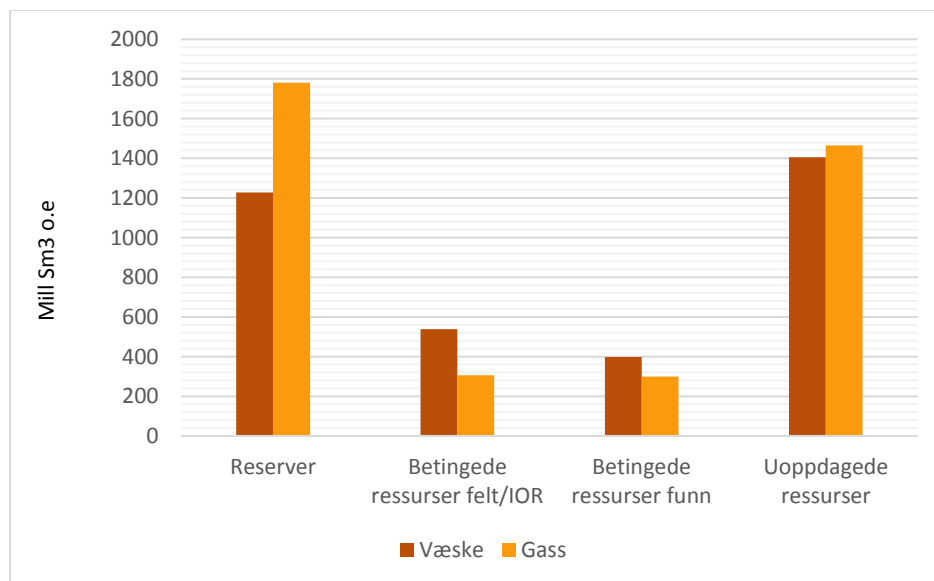
Viktige forhold er den internasjonale økonomiske utviklingen, utviklingen i olje- og gassmarkedene, kostnadsutviklingen i sektoren, regulering innenfor miljøområdet, teknologiutvikling og framveksten av alternative energiformer og energibærere. I tillegg til selskapenes tilpasning til disse globale faktorene, vil særnorske forhold som forsterker eller svekker de internasjonale trendene være viktig.

Ved utgangen av 2016 er de totale forventede utvinnbare ressursene anslått til 14,3 milliarder Sm³ oljeekvivalenter (o.e). Av dette er 6,9 milliarder Sm³ o.e. produsert. Etter over 45 år med petroleumsproduksjon, gjenstår over halvparten å produsere.

Historisk har oljeproduksjonen vært dominerende, men de siste seks årene har gassproduksjonen vært noe høyere enn oljeproduksjonen. Av de forventet utvinnbare væskeressursene er 57 prosent produsert, mens kun 37 prosent av de forventede gassressursene er produsert.

Av de gjenværende estimerte ressursene er 41 prosent klassifisert som reserver (ressurser som er vedtatt å bygge ut) og 39 prosent som uoppdagede ressurser, figur 1. De resterende 20 prosent er betingede ressurser (ressurser som vurderes å bygge ut) i felt og funn.

52 prosent av de gjenværende ressursene er gass, mens 48 prosent er væske.

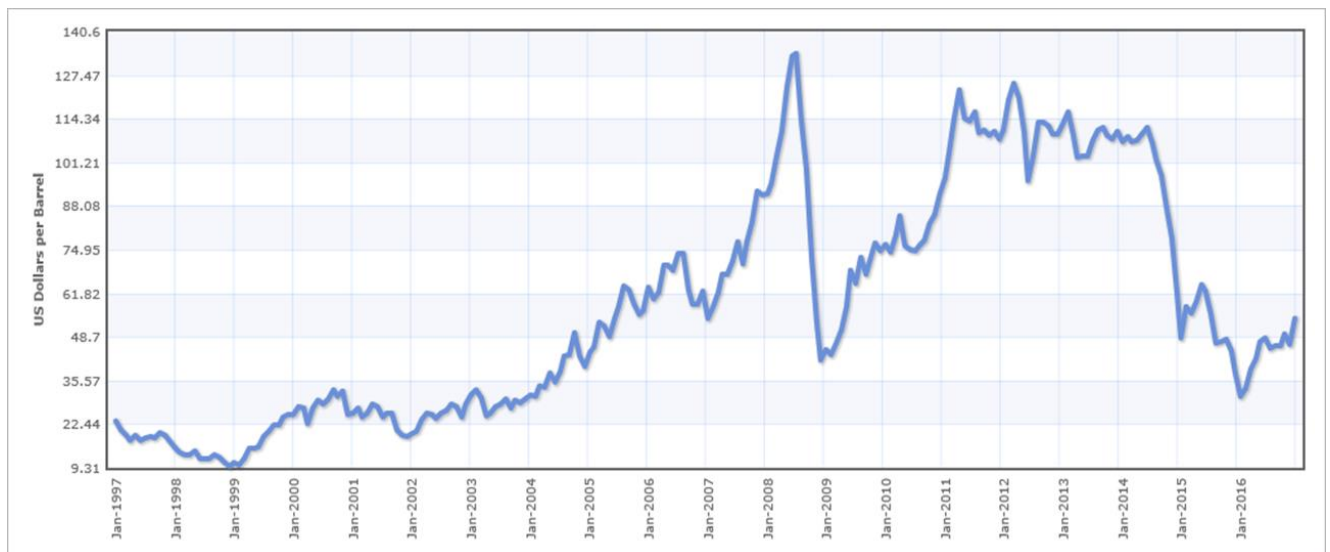

Figur 1. Estimerte gjenværende petroleumsressurser per 31.12.2016

Etter ODs vurdering gir de gjenværende ressursene, inkludert de som ikke er oppdaget enda, grunnlag for olje- og gassproduksjon i mange tiår framover. Omstillingene og kostnadsreduksjonene kan være med på å danne grunnlaget for solid og lønnsom aktivitet i årene som kommer. I ODs prognoser publisert i januar 2017 så har vi et mer optimistisk syn knyttet til at nye feltutbygginger realiseres raskere enn slik det så ut for et år siden. Men produksjonen kommer ikke av seg selv. Det må letes, funn må bygges ut og det må investeres i økt utvinning fra felt i drift.

Flere år med høy og stigende oljepris (se figur 2) bidro til et høyt aktivitetsnivå i oljeindustrien globalt, med sterk kostnadsøkning innenfor sektoren som følge. Også i Norge har kostnadene skutt i været.

Betydelig fall i oljeprisen fra senhøsten 2014 kombinert med et høyt kostnadsnivå har hatt alvorlige konsekvenser for aktiviteten i næringen. Mange borerigger og servicefartøy er lagt i opplag, investeringer utsettes og mange ansatte i næringen har mistet arbeidet sitt.

Figur 2: Utviklingen i oljepris (Brent Blend) siste tyve år. Kilde: Verdensbanken

Lavere pris gir imidlertid hele næringen et sterkt insentiv til å jobbe mer effektivt og til å gjøre innovasjoner. Dette er viktig for å opprettholde norsk sokkels konkurransekraft og for å sikre god ressursforvaltning. De siste årene er det satt i gang en rekke tiltak for å redusere kostnader og begrense kapitalutlegg og investeringer. Dette har blant annet resultert i at estimerte utbyggingskostnader for sju aktuelle feltutbyggingsprosjekt på norsk sokkel er redusert til nær halvparten av tidligere anslag.

Kostnadskutt og fokus på kapitaldisiplin kan medføre at selskapene vil utsette eller terminere viktige investeringer på felt i drift. I utbyggingsfasen kan dette medføre risiko for et mer kortsiktig fokus i konseptutforming og større avvik mellom selskapenes og myndighetenes vurderinger. For samfunnet er det viktig at selskapene ikke kutter i framtidige muligheter, og at ressurser og verdier ikke går tapt på grunn av for kortsiktige vurderinger.

Innenfor leting har OD sett en nedgang fra et stabilt nivå på over 50 letebrønner i året til 36 påbegynt i 2016, og med fortsatt fallende trend i prognosen for 2017. Dette gir grunn til bekymring ettersom det er nødvendig å påvise nye lønnsomme ressurser for å opprettholde en høy olje- og gassproduksjon utover i tid. I 2040 vil over halvparten av produksjonen måtte komme fra funn som ennå ikke er gjort. Ettersom det erfaringsmessig tar bortimot ti år fra funn til produksjon, er det viktig å kunne opprettholde en høy leteaktivitet. Realisering av ressursene krever kontinuerlig boring av letebrønner, langsiktig utvikling av ny teknologi og et mangfold av aktører som har evne og vilje til å ta leterisiko.

Oljeindustrien er en syklisk industri. Aktiviteten svinger i stor grad i takt med prissvingningene. De fleste analytikere argumenterer for at en periode med lave oljepriser vil føre til markedskorreksjoner som gjør at oljeprisen etter hvert vil stige igjen. OD legger til grunn vurderingene som ble gjort i Prop. 114 S (2014-2015) om at den globale befolkningsveksten medfører økt energibehov. Olje og gass vil derfor være en fundamental del av energibalansen i lang tid framover. Aktiv kartlegging, leting etter og utvikling av olje- og gassressursene på norsk sokkel vil derfor være et viktig bidrag i den framtidige energibalansen. Dette vil ikke være til hinder for en parallell utvikling av alternative, mer klimavennlige energikilder.

Det er betydelig usikkerhet og ulike vurderinger av hvordan den nye klimaavtalen fra klimatoppmøtet i Paris vil påvirke olje- og gassmarkedene og dermed norsk produksjon av olje og gass.

Aktørene på norsk sokkel har i mange år arbeidet med å redusere CO₂-utslippene fra olje- og gassproduksjon, drevet blant annet av at Norge siden 1991 har hatt verdens høyeste CO₂-avgift, noe som har medført at CO₂-utslippene per produsert enhet er lave sammenlignet med andre petroleumsprovinser.

Kapittel VI Årsregnskap

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra OED i instruks om økonomistyring. Regnskapet gir et dekkende bilde av ODs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2016 har OD samlet disponert tildelinger på utgiftssiden á kr 476 871 000, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. Inkludert i dette var det belastningsfullmakter på kr 3 750 000. Mindreutgiften for post 01 driftsutgifter ble kr 5 426 639. Dette søkes overført til 2017 på post 01 iht. beregninger i note B.

Mindreutgiften på post 21 spesielle driftsutgifter ble kr 3 122 330. Tilsvarende er det merinntekter på kr 12 372 569 på kapittel 4810 post 02. Det ble søkt om overføring av kr 15 495 000. Dette skyldes høyere aktivitet enn forventet i oppdrags- og samarbeidsvirksomheten Olje for Utvikling. I tillegg ble budsjettet vedlikehold for databasen til Diskos reforhandlet og betaling forsinket til 2016.

Artskontorapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift og investeringer summerte seg til kr 463 066 944.

Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg i 2016 til kr 191 916 777, mot kr 194 507 360 i 2015. Nedgangen skyldes en naturlige endringer og vakanser i antall årsverk, jf. opplysninger i note 2.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr 31.12.16 kr -32 010 120. Oppstillingen av artskontorapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværende består av.

Prosjektregnskap

	Alle beløp i 1000 kr	Overført totalt
Undersøkelservirksomhet	Regnskap	
Etterarbeid grunne borer	1 735	
Doktorgradsstudium	952	
Kartlegging av kontinentalsokkelen rundt Bouvetøya	8 021	
Feltarbeid på Svalbard	1 252	
Innsamling flymagnetiske målinger	1 220	
Undersøkelser, diverse mindre prosjekter	1 196	
Innsamling/prosessering/re-prosessering seismikk	40 886	15 495

Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet			
Kap 1810 post 21			
Oppdrag innenfor Olje for utvikling (Norad)	merutg	-2 452	
Samarbeidsprosjekt med Diskos og Force	merutg	-8 877	
Kap 4810 post 02			
Oppdrag innenfor Olje for utvikling (Norad)	merinntekt	3 542	
Samarbeidsprosjekt med Diskos og Force	merinntekt	8 830	

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for OD. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2017.

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering, 31.12.2016							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling *	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindretgift
1810	Oljedirektoratet	01	Driftsutgifter	A, B	266 413 000	260 986 361	5 426 639
		21	Spesielle driftsutgifter	A, B	203 312 000	200 189 670	3 122 330
		45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A, B	3 396 000	2 448 331	947 669
1800	Olje- og energidepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	1 250 000	568 801	681 199
1840	CO-2 håndtering	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	2 500 000	2 438 064	61 936
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter			13 697 605	
<i>Sum utgiftsført</i>					476 871 000	480 328 831	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
	4810 Oljedirektoratet	01	Gebyrinntekter	1	15 328 000	15 018 007	-309 993
		02	Oppdrags- og samarbeidsinntekt	1	124 856 000	137 228 569	12 372 569
		03	Refusjon av tilsynsutgifter	1	10 280 000	9 357 597	-922 403
		04	Salg av undersøkelsesmateriell	1	0	1 518 000	1 518 000
		10	Refusjoner	1		1 778 775	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			277 389	
5507	Skatt og avgift på utvinning av petroleum	74	Arealavgift	5	1 600 000 000	1 403 369 442	
5508	Avgift på utslipp av CO2	70	Avgift på utslipp av CO2	5	5 500 000 000	5 107 520 219	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift	2		23 123 793	
<i>Sum inntektsført</i>					7 250 464 000	6 699 191 791	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						-6 218 862 960	
Kapitalkontoer							
60081801	Norges Bank KK /innbetalinger					6 991 052 712	
60081802	Norges Bank KK/utbetalinger					-798 045 394	
718005	Endring i mellomværende med statskassen					25 855 642	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
Konto	Tekst				2016	2015	Endring
718005	Mellomværende med statskassen				-32 010 120	-57 865 762	25 855 642

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
1810 01	2 927 000	263 486 000	266 413 000
1810 21	17 580 000	185 732 000	203 312 000
1810 45	396 000	3 000 000	3 396 000
1800 21	250 000	1 000 000	1 250 000
1840 21	0	2 500 000	2 500 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
1810 01		5 426 639		5 426 639	1 778 775			7 205 414	13 320 650	7 205 414
1810 21	"kan overføres"	3 122 330		3 122 330	12 372 569			15 494 899		15 494 899
1810 45	"kan overføres"	947 669		947 669				947 669		947 669
1800 21	"kan overføres"	681 199						681 199		681 199
1840 21	"kan overføres"	61 936						61 936		61 936

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter**Stikkordet «kan overføres»**

ODs bevilgning på kapittel/post 1810/21 er gitt med stikkordet "kan overføres". Beløpet stammer fra ODs bistand innen Undersøkelser og Oppdrag- og samarbeidsvirksomhet.

ODs bevilgning på kapittel/post 1810/45 er gitt med stikkordet "kan overføres". Beløpet stammer fra investering i utstyr.

ODs bevilgning på kapittel/post 1800/21 er gitt med stikkordet "kan overføres". Beløpet stammer fra oppfølgingen av forvaltningsplanene for norske havområder.

ODs bevilgning på kapittel/post 1840/21 er gitt med stikkordet "kan overføres". Beløpet stammer fra ODs bistand i arbeidet med CO2-håndtering.

Mulig overførbart beløp

ODs bevilgning på kapittel/post 1810/01. ODs ubrukte bevilgning beløper seg til kr 7.205.414. Beløpet er under grensen på 5% og hele beløpet er mulig å overføre til neste budsjettår.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

OD har fullmakt til å overskride driftsbevilgningen kapittel/post 1810/01 mot tilsvarende merinntekt på kapittel/post 4810/10.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	24 375 604	33 610 213
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	696 724	500 000
Salgs- og leieinnbetalinger	1	138 746 569	127 673 239
Andre innbetalinger	1	1 081 154	1 233 477
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		164 900 051	163 016 929
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	191 916 777	194 507 360
Andre utbetalinger til drift	3	271 150 167	262 444 815
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		463 066 944	456 952 175
Netto rapporterte driftsutgifter		298 166 893	293 935 246
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	5 668	735
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		5 668	735
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	3 557 847	3 273 176
Utbetaling til kjøp av aksjer	5,8B		
Utbetaling av finansutgifter	4	11 206	15 186
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		3 569 054	3 288 361
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		3 563 386	3 287 626
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	6 510 889 661	6 510 359 277
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		6 510 889 661	6 510 359 277
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7		
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>			0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		277 389	277 898
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		23 123 793	23 541 183
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		13 697 605	12 967 676
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-9 703 577	-10 851 405
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		-6 218 862 960	-6 223 987 810
Oversikt over mellomværende med statskassen **			
Eiendeler og gjeld		2016	2015
Fordringer			
Lån til ansatte		1 542 743	1 368 666
Andre fordringer ansatte		122 201	108 998
Kortsiktige fordringer kunder		217 914	576 059
Kasse			
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank			
Skyldig skattetrekk		-9 216 859	-8 559 876
Skyldige offentlige avgifter		-1 395 461	-938 003
Annen gjeld			
Annen kortsiktig gjeld			2 606
Forskuddsinnbetaling		-24 969 844	
Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet		1 689 187	-50 424 210
Sum mellomværende med statskassen	8	-32 010 120	-57 865 762

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Undersøkelsestillatelser	15 018 007	24 360 414
Gebyrrelevant tilsyn	9 357 597	9 249 799
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	24 375 604	33 610 213
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	696 724	500 000
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	696 724	500 000
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salg av seismisk undersøkelsesmateriell	1 518 000	12 000 000
Oppdragsinntekter	89 056 740	93 690 102
Samarbeidssinntekter	48 171 829	21 983 137
Refusjoner	1 081 154	1 233 477
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	139 827 723	128 906 716
<i>Andre innbetalinger</i>		
<i>Sum andre innbetalinger</i>	0	0
Sum innbetalinger fra drift	164 900 051	163 016 929

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	173 695 282	175 024 339
Arbeidsgiveravgift	23 099 700	23 541 183
Pensjonsutgifter*		
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-4 878 206	-4 058 162
Andre ytelser		
Sum utbetalinger til lønn	191 916 777	194 507 360
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
Antall årsverk:	216	223

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	31 996 122	35 019 749
Vedlikehold egne bygg og anlegg		
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	468 466	300 825
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	6 350 534	10 585 796
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	11 972 019	12 429 674
Mindre utstysanskaffelser	121 185	90 301
Leie av maskiner, inventar og lignende	809 800	1 087 525
Kjøp av fremmede tjenester (inkl Oppdrag- og samarbeidsvirksomhet)	201 454 008	184 294 332
Reiser og diett	10 559 854	10 283 415
Øvrige driftsutgifter	7 418 181	8 353 198
Sum andre utbetalinger til drift	271 150 167	262 444 815

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	897	735
Valutagevinst	4 771	
Annen finansinntekt		
Sum innbetaling av finansinntekter	5 668	735
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	7 185	3 244
Valutatap	4 022	11 941
Annen finansutgift		
Sum utbetaling av finansutgifter	11 206	15 186

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende		
Tomter, bygninger og annen fast eiendom		
Beredskapsanskaffelser		
Infrastruktureiendeler		
Maskiner og transportmidler		
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	3 557 847	3 273 176
Sum utbetaling til investeringer	3 557 847	3 273 176
	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd		
Obligasjoner		
Investeringer i aksjer og andeler		
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2016	31.12.2015
Arealavgift	1 403 369 442	1 550 933 361
Avgift på utslipp av CO2	5 107 520 219	4 959 425 916
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	6 510 889 661	6 510 359 277

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2016	31.12.2015
Tilskudd 1		
Tilskudd 2		
Tilskudd 3...		
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen**

	31.12.2016		Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*			0
Obligasjoner			0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	1 821 439	217 914	1 603 525
Andre fordringer	1 662 665	1 664 944	-2 279
Bankinnskudd, kontanter og lignende			0
<i>Sum</i>	3 484 104	1 882 858	1 601 246
Langsiktige gjeld			
Annen langsiktig gjeld	1 689 187	1 689 187	0
<i>Sum</i>	1 689 187	1 689 187	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-361 345		-361 345
Skyldig skattetrekk	-9 216 859	-9 216 859	0
Skyldige offentlige avgifter	-1 395 461	-1 395 461	0
Annen kortsiktig gjeld	-25 460 862	-24 969 844	-491 017
<i>Sum</i>	-36 434 527	-35 582 164	-852 362
Sum	-31 261 236	-32 010 120	748 884

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B.

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

Aksjer	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført	Balanseført
						egenkapital i selskapet	verdi i regnskap*
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3...							
Balanseført verdi 31.12.2015							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

OLJEDIREKTORATET

Org. nr.: 870917732

Riksrevisjonens beretning

Til Oljedirektoratet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Oljedirektoratets årsregnskap for 2016. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusive noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2016.

Etter Riksrevisjonens mening gir Oljedirektoratets årsregnskap et rettviseende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2016 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2016, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter Riksrevisjonens oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse om revisjonen av årsregnskapet og uttalelsene om etterlevelse av administrative regelverk dekker ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V), og vi attesterer ikke denne informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det revisors oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskapen opparbeidet under revisjonen, eller hvorvidt den øvrige informasjonen tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom det konkluderes med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er Riksrevisjonen pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens og overordnet departements ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et rettviseende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Overordnet departement har det overordnede ansvar for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999) alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999, utøver revisor profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen.

Revisor identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Revisjonshandlinger utformes og gjennomføres for å håndtere slike risikoer, og tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis innhentes som grunnlag for revisors konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Dette skyldes at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner, eller overstyring av intern kontroll.

Revisor gjør også følgende:

- opparbeider en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll
- evaluerer hensiktsmessigheten av regnskapsprinsippene som er brukt, og rimeligheten av tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, herunder tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde

Revisor kommuniserer med ledelsen, og informerer overordnet departement, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Revisor vil også kommunisere om forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, herunder eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Av de forholdene som kommuniseres med ledelsen og som overordnet departement blir informert om, tar revisor standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse regnes som sentrale forhold ved revisjonen. Disse beskrives i så tilfelle under eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom Riksrevisjonen gjennom revisjon av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomføres utvalgte revisjonshandlinger for å kunne gi uttalelse om hvorvidt det er vesentlige brudd på disse.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi gir en uttalelse med moderat sikkerhet på om vi er kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene i vesentlig grad er i strid med administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelserevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnås gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendig.

Det er også gjennomført en etterlevelsesrevisjon med betryggende sikkerhet: «Styringssystem for informasjonssikkerhet i Oljedirektoratet».

Utover de forhold som er beskrevet i etterlevelsesrapporten over, er vi, basert på revisjon av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til ISSAI 4000-serien, ikke kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene er i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 28.04.2017

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Lars Christian Møller
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur